

Gonca Özmen was born in Burdur, Tefenni in 1982 and has lived in Istanbul for the past quarter century. An MA from the Department of English Language and Literature at Istanbul University in 2008, and PhD in 2016 from the same department, her first poetry book *Kuytumda* [In My Nook] was published in 2000. It was soon followed by *Belki Sessiz* [Silent Perhaps] in 2008, and *Bile İsteye* [Knowingly, Willingly] in 2019. Gonca's poems have been translated into English, German, French, Spanish, Slovenian, Italian, Dutch, Romanian, Persian, Greek, Hebrew and Macedonian. *The Sea Within* (Selected Poems) was published by Shearsman Books in 2011, *Vielleicht Lautlos* by Elif Verlag in 2017 and a third book by LAG in Macedonian in 2023.

A frequent participant in various international poetry readings Özmen was granted numerous poetry awards. She edited *Çağdaş İrlanda Şiiri Seçkisi* [Selection of Contemporary Irish Poetry] (Edisam, 2010) and İlhan Berk's *Çiğnenmiş Gül* [Trampled Rose] (Yapı Kredi, 2011), a collection of unpublished poems of the poet after his death. She sat on the editorial board of a literary translation magazine *Ç.N.* [Translator's Note], and the literary magazines *Pulbiber* [Chilli Flakes] and *Çevrimdışı İstanbul* [Offline Istanbul]. She translated five children's books, *Small in the City* by Sydney Smith (Kırmızı Kedi, February 2020), *The It-Doesn't-Matter-Suit and Other Stories* by Sylvia Plath (Kırmızı Kedi, September 2020), *I Talk Like a River* by Jordan Scott (Kırmızı Kedi, March 2021), *Flibbertigibbety Words: Young Shakespeare Chases Inspiration* by Donna Guthrie (Kırmızı Kedi, May 2021), and *Town Is by the Sea* by Joanne Schwartz (Kırmızı Kedi, 2022).

She was one of the members of the advisory board of Bursa Nilüfer International Poetry Festival, Three Seas Writers' and Translators' Council (TSWTC) based in Rhodes, Greece, and the magazine, *Turkish Poetry Today*, which was published annually by Red Hand Books, in England. She is currently editing the Turkish poet küçük İskender's poetry books at Can Publishing, translating the *Collected Poems* of Sylvia Plath.

Tante Rosa and the Deadly Things

“As easy to pluck a dead bird
as it was to rake over a bygone day”
Oktay Rifat

Why should the feather
that fell on me be told

Where should the crack
in my voice be put

*The mouth of the dead
The dead mouth
Mingled in clay*

Only yesterday they were here. Side by side, just standing there.
In Rome I bought them. The soles all slippery. He was with me.
Always having him always with me always suffocated me!
We were not even a pair of shoes- all slippery.

*The feet of the dead
The dead feet
Mingled in dust*

They were just here. In my mouth a taste of bitter almond.
It was a time when the horse and cart vanished from the world.
What then was this dream of a horse. Its forehead all grey.
Always galloping always at everything always in anger.

*The arms of the dead
The dead arms
Mingled in frost*

How can the wings of
the dead bird be told

Where to find the word
whose grave I'll dig

Aa Bb Cc
Dd Ee Ff
Gg Hh Ii
Jj Kk Ll

In one of his poems Neruda puts shoes on time.
Rosa, ah Rosa, what became of that horse galloping on your chest.
How breathlessly he loved- the world spinning at full tilt.
Don't call them back, don't let them crowd your mind.

The voice of the dead
The dead voice
Mingled in silence

Rosa has learnt that mines too are buried in the ground.
She eloped with a fiddler. Ah Rosa, could a carriage ever be of pumpkin.
As if breezing through a bush. That bird in the mist.
At my side where he no longer is, a taste always of snow.

It was just then. As if I'd opened and shut my eyes.
What to do with someone who's lost one of their shoes.
Now we hunt each other, unarmed. A tattered and torn net.
His slender hands always insistent always coming always from far away.

Rosa grows cross sometimes goes to the wildflowers sometimes to be silent
sometimes.

More dead than the dead.

translated by Neil P. Doherty

Tante Rosa ve Ölümcül Şeyler

“Eski bir günü kurcalamak
ölü bir kuşu yolmak kadar kolaydı”
Oktay Rifat

Hem neden anlatmalı
üzerime bir tüy düştüğünü

Neyi nereye koymalı
sesimin çatlağını

Ağzı ölünün
Ölünün ağzı
Karıştı toprağa

Daha dün buradaydı. Duruyorlardı işte yan yana.
Roma’dan almıştım. Kayıyordu tabanları. Yanımda o vardı.
Onun hep yanımda hep oluşu hep beni hep çok hep boğardı!
Değildik ki biz bir çift ayakkabı – kayardı.

Ayakları ölünün
Ölünün ayakları
Karıştı toza

Demincek buradaydı. Ağzımda acı badem tadı.
At arabalarının dünyadan kalktığı bir zamandı.
Hem bir at olarak neydi ki rüyası. Alnı kırçıldı.
O hep her şeye hep dörtnala hep kızardı.

Kolları ölünün
Ölünün kolları
Karıştı ayaza

Hem nasıl anlatmalı
ölü bir kuşun kanadını

Mezarını kazacağım sözcüğü
nereden bulmalı

Bir şiirinde Neruda ayakkabı giydirmişti zamana.
Rosa, ah Rosa, ne oldu söyle göğsünde koşturan o ata.
Öyle çok severdi ki soluk soluğa – dönüyor dünya son hızla.
Çağırma artık çağırma. Yer açılsın aklında.

*Sesi ölünün
Ölünün sesi
Karıştı uykuya*

Mayının da toprağa gömüldüğünü yeni öğrendi Rosa.
Kaçtı bir kemancıyla. Ah Rosa, balkabağından olur mu hiç araba.
Bir çalılığın içinden geçmek gibi. Siste kuş sanki.
Onun artık hiç olmadığı yanımda hep bir kar tadı.

Demindi. Gözümü açıp kapattım gibiydi.
Ayakkabısının tekini kaybedeni kim ne etsindi.
Silahsız avlıyoruz artık birbirimizi. Delik deşik bir ağ.
Onun elleri hep ince hep uzaklardan hep ısrarla hep gelirdi.

Rosa bazen küser bazen kır çiçeklerine bazen susmaya giderdi.

Bir ölüden daha ölü.

Hybrid

I read Dante, stripped a man white
Meekly I lay down to tally up my debts
My losses many, comforts plenty, my sins so sweet
See how I've turned to briar and bramble
I asked after the birds, dived into the woods
I undressed myself there and fled
How lovely to stand between your shoulder and evening
I peered long at the mallow flowers far off
I read Dante, kissed a soldier white
Like a time when the whole town was asleep
I returned the echo of the stone you cast
The world is sometimes, sometimes the world is mere blood
I sat and found a mouth to fall silent in
We grew entangled then forlorn and white
My book, my scripture, my hybrid child
It's because of you that I reek
I read Dante, shot down the state black

translated by Neil P. Doherty

MELEZ

Dante okudum bir erkeęi soydum beyaz
Usul uslu uzandım borçlarımı saydım
Yitięim çok, avuntum bol, günahım güzel
Bakın işte çalı çırpı kaldım

Kuşları sordum ormana daldım beyaz
Üstümü başımı alıp çıkardım
Ne de güzel durdum omzunla akşam arasında
Uzun uzak hatmilere baktım

Dante okudum bir askeri öptüm beyaz
Bütün kasaba uykuda gibi bir zaman
Attığın taşın yankısıydım geri döndüm
Dünya bazen, bazen dünya sadece kan

Oturdum sonra susacak bir ağız buldum
Karışmıştık kimsesiz ve beyaz
Kitabım, kutsalım, melez çocuğum
Ben sendendir kötü koktum

Dante okudum bir devleti vurdum siyah

My Lamb

Said says revolution. My hair tied up in a bun
Said and I, our mouths ajar. In sounds we breath out sounds we breath.
Believing all the while in Sümeýra. My hair tied up in a bun.

To whomever's curled up beside him Said never says go 'way. My lamb he
says.
To whomever's curled up beside me I never say go 'way.
Jar û Evin. Jar û Evin.

Could I but find cleansing water I'd cleanse myself.
My hair tied up this way. Lustreless-like so. Tidy-like so.

I am afraid when anyone says for you I could die.
The more I grow afraid the more the bells of my body toll.
The more I grow afraid more rowdily the goats mate.

My lamb they say to me- my lamb I say to them.

Said says slaughter. My hair tied up in a bun.
Said and I, our mouths dark. In the dead we breathe out the dead we
breathe.
Believing all the while in Süleyman. My hair tied up in a bun.

Could I but find a lover to cheat I'd be cheated myself.
My hair tied up this way. Muted-like so. Dawn-like so.

translated by Neil P. Doherty

Kuzum

Said devrim diyor. Benim saçlarım topuz.
Said'le ikimizin ağzı aralık. Sesler alıp sesler veriyoruz.
Sümeysra'ya inanıyoruz. Benim saçlarım topuz.

Yanına kıvrılana git demiyor hiç Said. Kuzum diyor.
Yanıma kıvrılana git demiyorum hiç ben.
Jar û Evin. Jar û Evin.

Yunacak su bulsam su bulsam ben yunacak
Saçlarım böyle topuz. Böyle fersiz. Böyle derli toplu.

Biri kurban olayım deyince korkuyorum ben.
Ben korktukça gövdemin çanları bir başka çalıyor.
Ben korktukça tekeler çiftleşiyor bağır çağır.

Kuzum diyorlar bana – kuzum diyorum onlara.

Said katliam diyor. Benim saçlarım topuz.
Said'le ikimizin ağzı karanlık. Ölümler alıp ölümler veriyoruz.
Süleyman'a inanıyoruz. Benim saçlarım topuz.

Kanacak yar bulsam yar bulsam ben kanacak
Saçlarım böyle topuz. Böyle dilsiz. Böyle fer fecir.

Lament for the Lake

If I'm an old lake hidden away
Waning each and every day
And if I've ebbed for an age
Come to the very end

Roots, roots oh give me roots

If I sleep in a ceaseless whirlpool
Buried under skin and word
And if I'm a burden to my own heart
Fallen silent down in the depths

A voice, a voice oh give me a voice

If I'm tangled up in knots
Weary of staring at my echo
And if in my mind I go where I cannot
As the birds are about to take wing

A branch, a branch, oh give me a branch

If I'm a long-keening howl
Expected, belated and bitter
And if I'm withered away
Trickling now in threads

Breath, breath oh give me breath.

If I'm darkened with the darkest
Layer of soot
And if I've run dry
Drained from all this waiting

A hand, a hand oh give me a hand

translated by Neil P. Doherty

GÖLE YAS

Eski bir gölsem kuytuda
Azaldıysam gün be gün
Uzundur dindiysen
Bitiverecekmiş olduysam

Kök ver kök ver kök ver

Sonsuz bir girdapta uyuyorsam
Örtük, sözün ve tenin altında
Ağırısam kalbime
Susakaldıysam
Dipte – derinde

Ses ver ses ver ses ver

Düğüm düğümsem
Yorulmuşsam yankıma bakmaktan
Gidilmeyene gidiyorsam aklımdan
Kuşlar başlayacaksa az sonra

Dal ver dal ver dal ver

Uzun bir zılgıtsam
Beklemiş, gecikmiş, kekre
Ölüyorsam
Sicim sicim akmaktan

Can ver can ver can ver

Karaysam şimdi kapkara kederden
Kurum tutmuş
Tükenmeye durmuşsam
Bitkin düşmüşsem beklemekten

El ver el ver el ver

Alas

- Spread your sandy voice over me, under me
The branch is crushing my body

Black mulberries are crushing her body
Those chanting hoo, hoo are crushing her body
Salt is crushing her body
Fever is crushing her body

- Sprinkle your sandy voice over me, under me
The road is crushing my body

Quinces are crushing her body
Those chanting ah, ah are crushing her body
Breeze is crushing her body
Stealth is crushing her body

- Scatter your sandy voice over me, under me
The hand is crushing my body

Reeds are crushing her body
Those chanting hey, hey are crushing her body
Anguish is crushing her body
Sweat is crushing her body

- Floundering in your sandy voice above and below
The flood is crushing my body.

translated by Neil P. Doherty

TÜH

- Kumlu sesini yay üstüme altıma
Dal basıyor gövdemi

Karadutlar basıyor onun gövdesini
Hu diyenler basıyor onun gövdesini
Tuz basıyor onun gövdesini
Har basıyor onun gövdesini

- Kumlu sesini savur üstüme başıma
Yol basıyor gövdemi

Ayvalar basıyor onun gövdesini
Vah diyenler basıyor onun gövdesini
Yel basıyor onun gövdesini
Sır basıyor onun gövdesini

- Kumlu sesini dağıl üstümde altımda
El basıyor gövdemi

Sazlıklar basıyor onun gövdesini
Eh diyenler basıyor onun gövdesini
Gam basıyor onun gövdesini
Ter basıyor onun gövdesini

- Kumlu sesine bata çıka aşağıda yukarıda
Sel basıyor gövdemi

MEMET

Take these *ratta-tats* Memet
Take them to the *ratta-tatta* man

Take this me Memet
Take this me to the meadows

Do I know what to do with me?
To me, I'm always a seabattle Memet

Take this me to the birds
Drop this me to the poor suburbs

Battling's a backpack anyway Memet

Besides can a wound get old
Just keep me waiting again on a pillow-bed

Even the apple awaits its time

Just ... me in a big old urn...
Deeper even deeper Memet

Just watch what a carnival, the human race

Does the *ratta-tatta* man
Ever *ratta-tat* the *ratta-tats* Memet?

Best if you dump me in with the poor Memet
Take this me, throw this me off the minaret

translated by Saliha Paker and Mel Kenne

MEMET

Al bu taka tukaları Memet
Al bu taka tukaları taka tukacıya götür

Bu beni al Memet
Al bu beni çayırlara götür

Ben bana ne etsem bilmem ki
Ben bana hep bir deniz savaşı Memet

Sen bu beni kuşlara
Al bu beni varoşlara

Savaş nasılsa bir sırt çantası Memet

Hem eskisi olur mu yaranın
Sen yine beni bir yastıkta beklet

Elma bile zamanını bekler

Sen beni eski bir küpün içine
Derine Memet daha derine

İnsan nasıl bir şenlik seyret

Taka tukacı taka tukaları
Taka tukalar mı Memet?

Sen beni en iyisi yoksullara kat
Al bu beni Memet al bu beni minareden at